

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžd/21/2014
Identifikačné číslo spisu:	8009200294
Dátum vydania rozhodnutia:	12.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8009200294.6

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu X. L., M., zastúpeného JUDr. Martinom Staroňom, advokátom so sídlom v Prešove na Hlavnej 89, proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove, Krajský dopravný inšpektorát, Pionierska č. 33, Prešov, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p. KRP-230/DI-2-2008 zo dňa 21. januára 2009, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/21/2009-159 zo dňa 29. apríla 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/21/2009-159 zo dňa 29. apríla 2014 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/21/2009-166 zo dňa 23. mája 2014 p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy odvolacieho konania v sume 69,88 € z titulu trov právneho zastúpenia do tridsať dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred súdom prvého stupňa

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/21/2009-159 zo dňa 29. apríla 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 1 S/21/2009-166 zo dňa 23. mája 2014 bolo zrušené rozhodnutie žalovaného č. p.: KRP-230/DI-2-2008 zo dňa 21. januára 2009 a zmenené rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prešove, okresný dopravný inšpektorát, č. p.: ORP-P-839/DI-3-2008 zo dňa 12. novembra 2008 tak, že priestupkové konanie podľa § 76 ods. 1 písm. c/ zákona č. 372/1990 Zb. bolo zastavené. Zároveň krajský súd zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 841,09 EUR, ktoré je povinný zaplatiť právnemu zástupcovi žalobcu JUDr. Martinovi Staroňovi do 10 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že priestupok je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel vedel, že môže svojím konaním porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, ale bez primeraných

dôvodov sa spoliehal na to, že tento záujem neporuší alebo neohrozí, alebo nevedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, hoci to vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

Správne orgány v predmetnej veci na základe nimi vykonaného dokazovania dospeli k záveru, že žalobca naplnil skutkovú podstatu priestupku tak, ako je upravený v § 22 ods. 1 písm.d/ zákona o priestupkoch v spojení s ustanovením § 4 ods. 1 písm. a/, pretože pri predchádzaní vozidla zn. VW Passat, ev. č.: F. narazil pravým spätným zrkadlom do ľavého spätného zrkadla tohto vodiča. Po uvedenom náraze žalobca s vozidlom na mieste nezastavil a na vozidle vodiča Ing. F. vznikla škoda vo výške cca 8.000,- Sk a následným pátraním dňa 20.09.2008 príslušník PZ zistil, že vozidlo žalobcu zn. BMW, ev. č.: F. vykazuje znaky poškodenia vonkajšieho pravého spätného zrkadla. Správne orgány dospeli k záveru, že žalobca vedel, že môže svojím konaním porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal na to, že tento zákon neporuší alebo neohrozí, alebo nevedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, hoci vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol. Správne orgány uzavreli, že zo strany žalobcu došlo k naplneniu skutkovej podstaty priestupku nevedomou nedbanlivosťou, a ak žalobca tvrdil, že nemal vedomosť o dopravnej nehode, toto tvrdenie považovali správne orgány za nepravdivé.

V súvislosti s naplnením skutkovej podstaty priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. d/ a l/ správne orgány mali za preukázané, že žalobca naplnil aj skutkovú podstatu priestupku podľa § 51 ods. 2 písm. f/ zákona o premávke na pozemných komunikáciách, a to v spojení s § 50 ods. 4 písm. a/ a § 51 ods. 3 písm. a/, b/, c/ tohto právneho predpisu.

Z vyššie citovaných ustanovení zákona o priestupkoch vyplýva, že skutková podstata priestupku je charakteristická štyrmi obligatórными znakmi, a to subjektom, subjektívnou stránkou, objektom a objektívnou stránkou. Subjektom je páchatel' priestupku, subjektom môže byť len fyzická osoba. Podmienkou je deliktuálna spôsobilosť osoby, teda spôsobilosť naplniť svojím konaním všetky znaky skutkovej podstaty priestupku. Subjektívna stránka predstavuje zavinenie, ktoré môže byť úmyselné alebo z nedbanlivosti, pričom na zodpovednosť na priestupok stačí zavinenie hoci len z nedbanlivosti, ak zákon nevyžaduje úmysel. Objektom sú vybrané spoločenské vzťahy, ktoré sú chránené zákonom, a proti ktorým konanie smeruje. Objektívna stránka je daná konaním (buď komisívnym alebo omisívnym), následkom a príčinnou súvislosťou medzi konaním a následkom.

V preskúmvanej veci sa podľa záverov správnych orgánov žalobca dopustil priestupku z vedomej nedbanlivosti, pričom je zrejmé, že zavinenie je založené na intelektuálnej a vôľovej zložke. Rozdiel medzi úmyselným a nedbanlivostným zavinením spočíva v tom, že pri zavinení z nedbanlivosti, a to pri vedomej nedbanlivosti páchatel' priestupku vie, že môže spôsobiť následok, kým pri nevedomej nedbanlivosti o tejto možnosti ani nemusí vedieť. U páchatel'a, ktorý pácha priestupok z nevedomej nedbanlivosti, je zodpovednosť založená na povinnosti osoby predvídať určité skutočnosti, a preto sa od nej vyžaduje určitá miera opatrnosti. Podmienky zodpovednosti sú ustanovené kumulatívne spojením prvkov, ktoré sú rovnocenné, t. j. vedieť mal a mohol.

Z obsahu rozhodnutí správnych orgánov nevyplýva, na základe akých skutočností dospeli k záveru, že u navrhovatel'a bola naplnená skutková podstata priestupku z nevedomej nedbanlivosti, pretože v konaní nebolo preukázané, aká bola vzdialenosť medzi motorovým vozidlom žalobcu, ktorý predbiehal motorové vozidlo VW Passat, ktoré riadil Ing. F..

Na objasnenie a sankcionovanie priestupku musia byť obligatórne naplnené a zistené všetky štyri znaky skutkovej podstaty priestupku, a to subjekt, subjektívna stránka, objekt, objektívna stránka a to kumulatívne. Ak čo i len jeden znak skutkovej podstaty nebol objasnený, nemožno hovoriť o priestupku. Ak pri niektorej časti skutkovej podstaty existujú pochybnosti o jej existencii a nebola preukázaná nado všetku pochybnosť, uplatní sa zásada in dubio pro reo, teda v pochybnostiach v prospech obvineného.

V konaní vypočutím príslušníka Policajného zboru, žalobcu a P. L. nebolo nad všetky pochybnosti preukázané, že žalobca naplnil skutkovú podstatu priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. d/, l/ zákona č. 372/1990 Zb. v spojení s ustanoveniami zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách citovanými v rozhodnutiach správnych orgánov.

Zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v § 73 ods. 2 upravuje základné procesné práva a povinnosti obvineného z priestupku. Aj keď sa v konaní o priestupkoch subsidiárne podľa § 51 aplikujú ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, obvinený z priestupku má široký okruh procesných práv. Ide predovšetkým o zásadu prezumpcie nevinu obvineného z priestupku

a obvinený z priestupku má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k dôkazom uplatňovať skutočnosti a dôkazy na svoju obhajobu, podávať návrhy a opravné prostriedky. K výpovedi ani priznaniu nemôže byť donucovaný. Teda realizácia zásady prezumpcie nevinu v praxi znamená, že správny orgán je povinný dokázať vinu obvineného z priestupku, a ak sú o nej pochybnosti, musí rozhodnúť v prospech obvineného z priestupku.

Vzhľadom na ustanovenie § 51 Zákona o priestupkoch správne orgány v priestupkovom konaní musia dodržiavať najmä základné zásady správneho konania upravené v § 3, ustanovenie § 32 a nasledujúce, ktoré sa týkajú zisťovania podkladov, ako aj ustanovenia upravujúce vydanie rozhodnutia podľa § 46 a § 47, predovšetkým odseku 3 Zákona o správnom konaní. Jednou zo základných zásad správneho konania je zásada zákonnosti upravená v odseku 1 § 3, z ktorej vyplýva, že správne orgány sú v konaní a pri rozhodovaní povinné postupovať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, zákonmi a ostatnými právnymi predpismi a sú povinné prihliadať aj na obsah medzinárodných zmlúv, ktoré podľa čl. 7 Ústavy Slovenskej republiky majú prednosť pred zákonmi.

Jednou z primárnych zásad je aj zásada materiálnej pravdy, na základe ktorej rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Táto zásada znamená, že správne orgány sú povinné vykonávať dokazovanie tak, aby boli náležite objasnené všetky rozhodujúce skutočnosti dôležité pre posúdenie veci, teda úplnosť zistenia. Správne orgány musia zabezpečiť, aby skutkové zistenia, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania, čo najviac zodpovedali skutočnosti, teda ide o presnosť zistenia.

Z uznesení NS SR vydaných v predmetnej veci je nesporné, že NS SR nepovažoval správnymi orgánmi zistený skutkový stav za dostatočný, a preto uložil vykonať vo veci dokazovanie výsluchom svedkov. Rovnako konštatoval, že nahlásenie poistnej udalosti žalobcom poisťovní nemožno považovať za priznanie viny.

Príslušník PZ SR npor. P. X. vo svedeckej výpovedi uviedol, že riešil predmetnú dopravnú nehodu a vzhľadom na odstup času na bližšie okolnosti si už nepamätá. Všetko, čo mohol zdokumentovať a mu ukladá zákon a v zmysle neho a v jeho rámci doložil do spisového materiálu, ktorý spolu so správou o výsluchu objasňovania priestupku predložil na ďalšie riešenie správneho orgánu ODI Prešov.

Na svedeckej výpovedi z priestupkového konania zotrval aj svedok Ing. O. F. s tým, že s odstupom času si už nepamätá, aké bolo počasie, či žalobca trúbil alebo nie.

Svedok P. L. vypovedal, že dňa 21. augusta 2008 sa vracal domov okolo obeda. Idúc po ulici si všimol, že na spätnom zrkadle chýba kryt na motorovom vozidle jeho otca. Otca o tejto skutočnosti informoval a ten o ničom nevedel.

Podľa čl. 1 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát a podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na vykonanie ktorých nie je potrebný zákon a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, a ktoré boli ratifikované a vyhlásené ustanoveným spôsobom, majú prednosť pred zákonmi. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd je medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, čo znamená, že v Slovenskej republike má každá fyzická a právnická osoba zaručené právo na spravodlivý proces v zmysle článku 6 Dohovoru a bolo by v rozpore s princípmi právneho štátu, ak by právo na spravodlivý proces nebolo dodržané. Súčasťou práva na spravodlivý proces je právo na spravodlivé súdne konanie, ktoré subsumuje základné súdno-procesné princípy. V podobe ústavných princíпов sú nadriadené Občianskemu súdnemu poriadku a Trestnému poriadku a zo Štrasburskej judikatúry vyplýva, že tieto princípy sa vzťahujú aj na konanie správne a exekučné. Princípmi spravodlivého súdneho konania sú najmä princíp rovnosti zbraní, kontradiktórnosť súdneho konania, právo osobnej prítomnosti na konaní a zákaz inkriminácie vlastnej osoby. Dohovor v článku 6 ods. 3 upravuje minimálne práva obvineného z trestného činu a pism. d/ tohto článku stanovuje, že obvinený z trestného činu má právo vypočúvať alebo dať vypočúvať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie na výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok ako svedkov proti sebe.

Podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nie je rozhodujúca klasifikácia protiprávneho konania na správne delikty, vrátane priestupkov a trestné delikty s vnútroštátnym právnym poriadkom.

Je nepochybné, že pri aplikácii ustanovenia § 34 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v

znení neskorších predpisov správny orgán môže podľa svojej úvahy posúdiť, či sa určitá skutočnosť v rámci dokazovania ukázala ako pravdivá, to znamená, že môže dospieť k záveru, že určitý dôkaz je dostačujúci alebo sa rozhodnúť, že treba zadovážiť ďalšie dôkazy, ktoré majú relevantnejší podklad pre rozhodnutie. Je notoricky známe, že hodnotenie dôkazov predstavuje zložitý myšlienkový postup, v rámci ktorého správny orgán na základe svojich logických systematických a historických úsudkov, ako aj účelu zákona určité tvrdenie prijíma a iné odmieta. Pri hodnotení dôkazov ide o myšlienkovú činnosť správneho orgánu, v rámci ktorej je vykonaným dôkazom prisudzovaná hodnota závažnosti pre rozhodnutie, hodnota zákonnosti a hodnota ich pravdivosti. To znamená, že dokazovanie predstavuje aj verifikačný proces, pri ktorom správny orgán zvažuje, ktorý dôkaz je využiteľný a z hľadiska dokazovania významný, a ktorý dôkaz je pre rozhodnutie vo veci samej bezvýznamný.

Vykonaným dokazovaním správnym orgánom, ale ani dokazovaním súdom nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že u navrhovateľa došlo k naplneniu skutkovej podstaty priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. d/, l/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v spojení s ustanoveniami zákona o premávke na pozemných komunikáciách. Teda nebolo preukázané, že žalobca sa dopustil priestupku z vedomej neobstaranosti, ale ani nevedomej neobstaranosti.

Žalobca nevedel o tom, že došlo ku kontaktu spätných zrkadiel oboch motorových vozidiel. V opačnom prípade by bol následok odstránil. V konaní nebolo ani jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že žalobca nedodržiaval bezpečnú vzdialenosť, resp. odstup od motorového vozidla VW Passat, ktoré riadil Ing. O. F., a že ku kontaktu nedošlo nepredvídateľnými okolnosťami, krátky balans v dôsledku nečistoty na vozovke a pod.

Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 250j ods. 5 upravuje, že vo veciach uvedených § 250i ods. 2 môže súd rozhodnúť rozsudkom o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo o peňažnej sankcii, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o spore, o inej právnej veci alebo o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán. Rozsudok súdu nahrádza rozhodnutie správneho orgánu v takom rozsahu, v akom je rozsudkom súdu rozhodnutie správneho orgánu dotknuté. Tento rozsah musí byť uvedený vo výroku rozsudku, pričom súd dotknutý výrok zmení. Súd rozhodne o trovách konania, vrátane trov, ktoré vznikli v konaní pred správnym orgánom.

Zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v ustanovení § 76 ods. 1 písm. c/ upravuje, že správny orgán konanie o priestupku zastaví, ak sa v ňom zistí, že spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané.

II.

Odvolanie, vyjadrenie k nemu

Uvedený rozsudok napadol žalovaný odvolaním, v ktorom uviedol, že sa v prvom rade plne stotožňuje s konštatovaním Krajského súdu v Prešove uvedenom na str. 11 ods. 3, a síce ako má správny orgán postupovať v dokazovaní pri hodnotení dôkazov v súlade s ustanovením § 34 ods. 5 zákona o správnom konaní. S poukázaním na uvedené žalovaný opakovane konštatuje, že správne orgány pri rozhodovaní vychádzali z listinných dôkazov a podkladov, ktoré tvoria súčasť priestupkového spisu, a ktoré boli obstarané zákonným spôsobom a možno ich považovať za hodnoverné a presvedčivé. Na dokazovanie použili všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Postupovali v súlade so základnými pravidlami konania a hodnotením dôkazov, ktoré je vecou správnej úvahy, čím zabezpečili presné a úplné zistenie skutočného stavu veci. Žalovaný tak zastáva názor, že priestupok bol dostatočným spôsobom zistený, zadokumentovaný a zhromaždené dôkazné prostriedky boli postačujúce pre vydanie meritórneho rozhodnutia.

Nestotožňuje sa ale s hodnotením súdu, že „vykonaným dokazovaním správnym orgánom, ale ani dokazovaním súdu nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že u navrhovateľa došlo k naplneniu skutkovej podstaty priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. d/, l/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v spojení s ustanoveniami zákona o premávke na pozemných komunikáciách. Teda nebolo preukázané, že žalobca sa dopustil priestupku z vedomej neobstaranosti, ale ani nevedomej neobstaranosti. Žalobca nevedel o tom, že došlo ku kontaktu spätných zrkadiel oboch motorových vozidiel. V opačnom prípade by bol následok odstránil. V konaní nebolo ani jednoznačné a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že žalobca nedodržiaval bezpečnú vzdialenosť - resp. odstup od motorového vozidla VW Passat, ktoré riadil Ing. O. F., a že ku kontaktu nedošlo nepredvídateľnými okolnosťami, vrátane balansu v

dôsledku nečistoty na vozovke a pod.“ Žalovaný zastáva názor, že uvedené hodnotenie je nelogické až absurdné vo vzťahu k skutočnostiam zisteným v priebehu celého konania.

Žalovaný nesúhlasí s tvrdením súdu, že „v konaní nebolo ani jednoznačné a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že žalobca nedodržiaval bezpečnú vzdialenosť - resp. odstup od motorového vozidla VW Passat, ktoré riadil Ing. O. F., a že ku kontaktu nedošlo nepredvídateľnými okolnosťami, krátky balans v dôsledku nečistoty na vozovke a pod.“ Uvedené tvrdenie je nelogické a nedôvodné vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu.

Žalobca v konaní tvrdí, že o dopravnej nehode nevedel a ani o vzniku dopravnej nehody vedieť nemohol, keďže bočné zrkadlo nemal nijakým spôsobom pootočené, z čoho by si všimol, že došlo k dopravnej nehode. Žalovaný poukazuje na rozporuplné výpovede žalobcu počas konania. Pri prvom podaní vysvetlenia dňa 25. septembra 2008 uviedol, že „... jazdil rýchlosťou asi 40 km/h. Pred ním jazdilo nejaké vozidlo, ktoré sa rozhodol predísť. Pri predchádzaní tohto pred ním jazdiaceho vozidla začul nejaký zvuk. pričom si myslel, že je to od nárazu od kameňa, preto pokračoval v jazde...“. Na ústnom pojednávaní dňa 12. novembra 2008 okrem iného už uviedol, že „V inkriminovanej dobe toto auto predbiehal hneď po skončení plnej čiary, avšak po ľavej strane chodníka prechádzali dvaja chlapci so psom, kde pes mal tendenciu vstúpiť do jeho jazdného pruhu a preto motorové vozidlo zatočil doprava a dostal sa na dosah spomenutého auta. ... Necítil žiaden náraz, žiaden buchot, čiže v ceste pokračoval ... k poškodeniu spätného zrkadla, podľa jeho názoru mohlo dôjsť z viacerých príčin. Jedna z príčin je, že niekto mohol vyhodíť kameň z priestoru cintorína spoza múru, alebo z parkoviska oproti cintorínu, kde je značný neporiadok a smetisko“. Neskôr v odvolaní okrem iného uviedol, že „... pes mu vběhol do cesty z parkoviska. Z uvedeného vyplýva, že žalobca a taktiež ani poškodený v konaní neuvádzali, že ku kontaktu vozidiel mohlo dôjsť „nepredvídateľnými okolnosťami, vrátky balans v dôsledku nečistoty na vozovke a pod.“ tak, ako to uvádza súd vo svojom vyfabulovanom tvrdení. Na základe uvedeného žalovaný hodnotí konanie a výpovede žalobcu ako jeho snahu v priebehu konania, hlavne po uložení sankcie, zbaviť sa zodpovednosti za svoje protiprávne konanie - spáchanie priestupku.

Žalovaný opakovane konštatuje, že zo záznamu por. P. X. zo dňa 21. septembra 2008 jednoznačne vyplýva, že dňa 21. septembra 2008 v čase o 7.00 hod. sa Ing. F. dostavil na ODI v Prešove, kde policajtovi predložil kryt spätného zrkadla, ktorý pravdepodobne patril vozidlu ev. č.: F., ktorý našiel v okolí miesta dopravnej nehody. Vychádzajúc z tvrdenia žalobcu, že kontroloval spätné zrkadlo, vo vzájomnej súvislosti s tvrdením poškodeného Ing. F., že našiel kryt spätného zrkadla v blízkosti miesta dopravnej nehody žalovanému vychádza, že v prípade kontroly spätného zrkadla, tak ako to prezentuje žalobca, tento nepochybne musel vedieť, že je poškodené, pričom toto sa navyše nachádzalo v jeho zornom, resp. výhľadovom poli. Žalovaného v uvedenom názore utvrdzujú aj ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o premávke na pozemných komunikáciách, v zmysle ktorého vodič pri predchádzaní nesmie ohroziť ani obmedziť vodičov vozidiel, pred ktoré sa po predídení zaraďuje a § 4 ods. 2 písm. c) citovaného zákona, v zmysle ktorého je vodič povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke. Uvedená povinnosť je podľa názoru žalovaného ešte zdôraznená práve pri predchádzaní, kde žalobca za účelom dodržania bezpečného bočného odstupu od predchádzaného vozidla mal, resp. nepochybne musel sledovať aj pravé spätné zrkadlo svojho vozidla, čím o vzájomnom kontakte vozidiel nepochybne mal a mohol vedieť. Pri nevedomej nedbanlivosti sa zodpovednosť za priestupok zakladá na povinnosti a zároveň možnosti páchatel'a vedieť, že môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom. Zákon tak ráta so všeobecnou opatrnosťou a predvídavosťou osôb, ako aj s vyššou mierou opatrnosti a predvídavosti pri niektorých kategóriách osôb (napr. u vodiča pri vedení vozidla).

Na základe uvedeného žalovaný nesúhlasí s tvrdením súdu, že žalobca nevedel o tom, že došlo ku kontaktu spätných zrkadiel oboch motorových vozidiel. Taktiež nesúhlasí s tvrdením, že v opačnom prípade by bol následok odstránil. V kontexte s týmto tvrdením súdu paradoxne vyznieva konanie žalobcu, ktorý na ústnom pojednávaní o priestupku dňa 25. septembra 2008 okrem iného uviedol, že sa „s p. F., ktorý riadil predchádzané vozidlo sa stretol a dohodli sa, že vec nahlási do poisťovne, z ktorej mu bude nahradená spôsobná škoda“. Potvrdzuje to zároveň oznámenie o škodovej udalosti poisteným poisťovne Kooperatíva o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v ktorej žalobca už dňa 30. septembra 2008 prehlásil, že: „na Šafárikovej ulici pri obiehaní došlo k stretu spätných zrkadiel a poškodeniu“, čo zároveň vyjadril nákresom. Uvedené potvrdzuje spôsob dopravnej nehody a mechanizmus poškodenia spätného zrkadla. Menovaný zároveň na prvej strane posledný

riadok tohto tlačiva sám uviedol za textom na tlačí „Kto spôsobil nehodu a v čom vidíte jej príčinu: poistený“ (tzn. X. L.). Žalovaný hodnotí uvedené prehlásenie žalobcu ako jeho dobrovoľný prejav slobodnej vôle, ktorým prehlásil, že spôsobil nehodu. Na strane č. 2 tohto oznámenia sám okrem iného vyznačil, že poškodený nemá spoluvinu na škodu, pričom považuje nárok poškodeného za správny. Uvedené skutočnosti, ktoré žalobca uviedol v oznámení, vlastnoručne podpísal čím potvrdil aj prehlásenie uvedené na str. 2 oznámenia, že „Dole podpísaný prehlasuje, že na všetky otázky odpovedal pravdivo a úplne. Žalovaný rovnako opakovane zastáva názor, že ak objektívne vzniknú pochybnosti (napríklad rýchlou zmenou smeru jazdy, počutím „nejakého“ zvuku, tak ako tvrdí žalobca), že vodič mohol, hoci o tom nie je vnútorne presvedčený, poškodiť v blízkosti sa nachádzajúce vozidlá (tzv. možná dopravná nehoda), potom jediným legálnym spôsobom, ktorý by žalobcu z uvedeného podozrenia vyvinil, je zotrvanie na mieste možnej dopravnej nehody so splnením si svojich povinností. Iba toto je konanie, ktoré zákonodarca u vodiča predpokladá v súvislosti s evidentnou alebo možnou dopravnou nehodou.

Žalovaný je toho názoru, že ku škode na vozidle nedošlo vis major - z vyššej moci, ale vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym konaním žalobcu, t. j. jeho zavinením a porušením predpisov o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a že žalobca svojím pravdivým prehlásením o spôsobení nehody - škody vlastne priznáva svoje pochybenie na jej zavinení. Je potrebné uviesť, že žalovaný to považuje za priznanie konania, následkom ktorého došlo k poškodeniu vozidla poškodeného. Správnosť postupu žalovaného potvrdzuje aj vyjadrenie pracovníka správneho orgánu v stanovisku k podanému odvolaniu, kde okrem iného uviedol, že X. L. pred pojednávaním so všetkým súhlasil, pričom pri ústnom pojednávaní o priestupku správneho orgánu uviedol, aby nešaškoval a následne uviedol, že nič nepodpíše a že on tam vôbec nebol. Na otázku ako to myslí uviedol, že sa to dá aj ináč vybaviť a nie týmto štýlom. Správal sa arogantne a prehlásil, že mu skutok nebude preukázaný.

Žalovaný tak s odkazom na vyššie uvedené naďalej považuje kontakt motorových vozidiel spätnými zrkadlami, pri ktorom došlo k ich poškodeniu za náraz, resp. dej, ktorý vodič vozidla mohol registrovať. Je nepochybné, že pri kontakte spätnými zrkadlami boli vozidlá v bezprostrednej blízkosti a podľa žalobcu „pri rýchlosti asi 40 km/h.“, čím táto skutočnosť predstavuje ďalší dôvod, pre ktorý žalobca v súvislosti s nárazom, ktorý počul, mal a mohol viesť o poškodení ďalšieho vozidla. S poukázaním na ustanovenie o nevedomej nedbanlivosti a reálnych okolností vzniku danej udalosti žalovaný nesúhlasí s tvrdením súdu, že „nebolo preukázané, že žalobca sa dopustil priestupku z vedomej nedbanlivosti, ale ani nevedomej nedbanlivosti.“

Žalovaný preto navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukázaním na vyššie uvedené v konaní o odvolaní zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/21/2009-159 zo dňa 29. apríla 2014 v znení opravného uznesenia č. k. 1S/21/2009-166 zo dňa 23. mája 2014 a vrátil vec súdu prvého stupňa, resp. aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, správneho vyhodnotenia vykonaného dokazovania, na základe ktorého súd prvého stupňa správne právne vec posúdil. Podľa názoru žalobcu žalovaný v odvolaní poukazuje na to, že sa nestotožňuje so záverom Krajského súdu v Prešove, že vykonaným dokazovaním správnym orgánom, ale ani dokazovaním súdu nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že u navrhovateľa došlo k naplneniu skutkovej podstaty priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. d/, 1/ zákona č. 372/1990 Zb.

Žalobca má za to, že tieto skutkové zistenia súdu prvého stupňa sú správne a ich spochybňovanie zo strany žalovaného je účelové a nedôvodné. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil vykonané dokazovanie a vec správne právne posúdil. V prejednávanej veci naozaj nebolo preukázané, že došlo k naplneniu všetkých znakov skutkovej podstaty priestupku, vrátane jeho subjektívnej stránky.

Žalobca naďalej trvá na tom, že nehodu, ku ktorej malo dôjsť, vôbec nezaregistroval, riadne svoje vozidlo zaparkoval na Krátkej ulici č. 5 v Prešove pred svojím domom, z ktorého dôvodu neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupku uvedené v § 22 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, najmä subjektívna stránka priestupku. Pokiaľ totiž žalobca o dopravnej nehode vôbec nevedel, nezaregistroval ju, nemôže byť u neho daný úmysel ani nedbanlivosť v tom, že bezodkladne po dopravnej nehode nezastavil, resp. nesplnil ďalšie povinnosti uložené osobitným predpisom. Pokiaľ by žalobca o dopravnej nehode vedel, bol by prirodzene svoje motorové vozidlo

zastavil, dopravnú nehodu nahlásil príslušným orgánom a s poškodeným sa dohodol o náhrade škody. S poukazom na uvedené nie je naplnená subjektívna stránka priestupku (zavinenie), pričom bez naplnenia čo i len jedného znaku skutkovej podstaty priestupku nemôže byť skutok priestupkom. Na základe vykonaných dôkazov nebola žiadnym spôsobom preukázaná nedbanlivosť žalobcu pri jeho konaní, a to ani ako nevedomá nedbanlivosť. Žalovaný poukazuje na záznam por. P. X. z 21. septembra 2008. Absolútne v rozpore s vykonaným dokazovaním žalovaný tvrdí, že žalobca o tom, že mu chýba kryt na spätnom zrkadle, vedel. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca o zrážke a ani o tom, že mu chýba kryt nevedel, čo potvrdil aj vypočutý svedok - syn žalobcu.

Žalovaný ďalej poukazuje na to, že žalobca musel sledovať aj pravé spätné zrkadlo pri predchádzaní a preto o kontakte mal a mohol vedieť. Ide opäť o nepreukázané tvrdenia žalovaného, keď ide len o domnienky a dohady o tom, či žalobca sledoval alebo nesledoval pravé spätné zrkadlo. Bez akýchkoľvek pochybností musí byť preukázané, či žalobca vedel alebo nevedel o dopravnej nehode a žalovaný nemôže na svojich nepreukázaných domnienkach o tom, že žalobca údajne musel sledovať pravé spätné zrkadlo, založiť dôvod zodpovednosti za priestupok.

Rovnako účelové je tvrdenie žalovaného, že žalobca sa s p. F. dohodol, že vec nahlásil poisťovni a že to preukazuje vinu žalobcu. Žalobca podrobnosti nahlásenia detailne popísal pri svojej výpovedi pred súdom. V žiadnom prípade nešlo o uznanie viny z priestupku zo strany žalobcu. Samotné označenie žalobcu vo formulári na nahlásenie poisťovej udalosti nie je priznaním viny žalobcu a nepreukazuje vinu žalobcu, že žalobca spôsobil nehodu.

Pokiaľ žalovaný tvrdí, že jediným legálnym spôsobom, ktorý by žalobcu vyvinil, bolo zotrvanie na mieste dopravnej nehody, k tomu žalobca uvádza, že žalobca nemohol zotrvať na mieste dopravnej nehody, nakoľko o nej nevedel a túto nehodu vôbec nezaregistroval.

Pokiaľ žalovaný tvrdí, že kontakt spätnými zrkadlami je dej, ktorý vodič vozidla mohol zaregistrovať, k tomu žalobca uvádza, že žalobca tento kontakt nezaregistroval a ani ho nemohol zaregistrovať, nakoľko kontakt spätných zrkadiel nemusí byť počuť ani nemusí byť viditeľný voľným okom, a preto pokiaľ žalobca predchádzal iné motorové vozidlo, ani nemohol a nemal vedieť o tom, že ku kontaktu mohlo dôjsť. Motor v motorovom vozidle prirodzene hučí, vodič musí sledovať komplexnú situáciu na ceste, z čoho je zrejmé, že vodič nemusí evidovať kontakt podľa sluchu.

Žalobca poukázal ďalej na to, že sa jedná o priestupkovú vec z roku 2008, kde žalovaný ako priestupkový orgán sa snaží dokázať vinu žalobcu za každú cenu, namiesto toho, aby ako správny orgán objektívne hodnotil zistený skutkový stav a vec správne právne posúdil. O pochybeniach správneho orgánu svedčí aj to, že súd prvého stupňa musel v podstate vykonať nanovo dokazovanie a nahrádzať činnosť správneho orgánu.

Vzhľadom na to, že žalovaný proti opravnému uzneseniu v zákonom stanovenej lehote 15 dní odo dňa doručenia odvolanie nepodal, podal len odvolanie proti rozsudku, a to až dňa 17. júna 2014, pričom opravné uznesenie prevzal dňa 30.5.2014, považuje žalobca toto opravné uznesenie za právoplatné a priestupkové konanie za právoplatne zastavené v zmysle opravného uznesenia.

S poukazom na uvedené skutočnosti, pokiaľ odvolací súd bude mať za to, že odvolanie nebolo podané oneskorene proti opravnému uzneseniu a neodmietne ho, žalobca má za to, že rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu veci a správneho právneho posúdenia veci, a preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/21/2009-159 zo dňa 29. apríla 2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 1S/21/2009-166 zo dňa 23. mája 2014 v zmysle § 219 OSP ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 69,88 EUR (vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v sume 61,84 EUR + režijný paušál v sume 8,04 EUR).

III.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky
ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v spojení s § 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s

§ 211 a nasl. OSP) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 OSP odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie. Odvolací súd vzhľadom na ďalej uvádzané skutočnosti nepovažoval za potrebné na prejednávanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 12. novembra 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V prerokúvanej veci bolo opakovane rozhodované a doplňované dokazovanie najmä kvôli preukázaniu zavinenia žalobcu vo vzťahu k priestupku, ktorého sa mal dopustiť. Pokiaľ na jednej strane žalovaný, aj v podanom odvolaní, tvrdí, že žalobca síce nemusel vedieť, že narazil do spätného zrkadla vozidla poškodeného Ing. O. F., z povahy predbiehacieho manévru, ktorý uskutočňoval v čase, keď došlo k zrážke, vedieť mal a mohol, že môže dôjsť k stretu vozidiel.

Pri riešení a zodpovedaní tejto otázky ani odvolací súd nemá istotu a existuje pochybnosť, či možno od vodiča predbiehajúceho vozidla očakávať, najmä za situácie, ak je v cestnej premávke a v jeho zornom poli viacero dejov a momentov, ktorým sa musí súbežne venovať, aby tak neporušil zákonom uloženú povinnosť venovať pozornosť situácii v cestnej premávke, že súbežne dokáže venovať pozornosť deťom so psom, ktoré mu môžu vbehnúť náhle do jazdnej dráhy z ľavej strany vozidla, vozidlám, ktoré jazdia za ním, pred ním i vozidlu, ktoré práve predbieha.

Ak v konkrétnom momente nezaregistruje stret spätných zrkadiel predbiehajúceho a predbiehaného vozidla svojimi zmyslami a nereaguje naň, nemožno bez preukázania nepochybného opaku - že o tomto strete vedel - inými dôkaznými prostriedkami - najmä výpoveďou poškodeného, ktorý tento stret nepochybne zaregistroval a mohol naň žalobcu upozorniť, tvrdiť, že sa tak stalo. Ak ani z tejto výpovede ani výpovede syna žalobcu a ďalších dôkazných prostriedkov nevyplývalo, že o náraze mohol vedieť, založiť zodpovednosť za priestupok na prehlásení pre poisťovňu, po tom, čo žalobca pred súdom vysvetlil dôvody svojho postupu v tomto smere, sa javí odvolaciu súdu nedostatočné a pochybné - v rozpore so zásadou v pochybnosti v prospech obvineného.

Hodnotiac odvolanie žalovaného ako podané včas, pretože nebolo ničím vyvrátené, že napadnutý rozsudok mu bol doručený 2. júna 2014 a odvolanie bolo podané 17. júna 2014, teda v pätnásťdňovej lehote, odvolací súd sa úplne stotožňuje so závermi krajského súdu, na ktoré v zmysle § 219 ods. 2 OSP poukazuje ako na správne a presvedčivé.

Rovnako rozhodnutie o zastavení konania považuje odvolací súd za zákonné a správne, pretože dôkazná situácia ani po dokazovaní vykonanom na krajskom súde nedovoľovala vysloviť nepochybný záver, že spáchaný skutok je priestupkom - pre nedostatok zavinenia zo strany žalobcu.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

IV.

Trovy konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu z titulu trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby v sume 61,84 € podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a režijný paušál (platný v roku 2014) v sume 8,04 €, spolu 69,88 € podľa vyčíslenia žalobcu. Túto sumu je povinný žalovaný zaplatiť žalobcovi do tridsiatich dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku na účet jeho právneho zástupcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.